İtibarı zirai birliği kanunu

No.
498

BİRİNCİ MADDE — Kanunu mahsusu mucibince şahsiyeti hükmiyeyi haiz olan bir veya bir kaç köy veya nahiye, şehir ve kaza çiftçileri ve aynı cins mahsulâtı ziraiye müstahsılları birleşerek ahvali iktisadiyenin ıslahı için gayri mahdut ve kefalet müteselsileli itibarı zirai birlikleri teşkil ederler.

İKİNCİ MADDE — İtibarı zirai birlikleri Ziraat bankasının göstereceği mahallerde köy, nahiye, şehir, kasaba çiftçi ve müstahsıllar ekseriyetinin muvafakati ve Ziraat vekâletinin tasvibi ile teşkil olunur. Birliklerin sureti tesis ve idaresi Ziraat bankasınca tanzim ve Hükümetçe tasdik olunacak bir nizamname ile tâyin edilir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İtibarı zirai birliklerinin umur ve muamelâtı nizamnamesi mucibince. heyeti umumiyesi tarafından müntehap reis ve veznedar ve kâtip ile lüzumu kadar âzadan müteşekkil bir meclisi idare tarafından tedvir olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İtibarı zirai birliğinin teşekkülünü mütaakıp meclisi idaresi Ziraat bankası memurlarından birinin huzuriyle âzadan her birinin malık ve mutasarrıf olduğu emvali menkule ve gayrimenkule kıymetlerine nazaran itibarlarını takdir, bunları hususi bir deftere tesbit ve heyeti umumiyeye arzeder. Heyeti umumiyece aynen veya tadilen kabul olunduktan ve defterin ziri ayrıca yekdiğerine karşı kefaleti müteselsile ile kabul edildiklerini mübeyyin şerh dahi âza tarafından ayrı ayrı tahtim veya imza edildikten sonra kâtibiadilce tasdik olunur. İtibarı zirai birliği teşkil eden köy, nahiye, şehir ve kasaba çiftçi ve müstahsıllarından birliğe iştirak etmek istemiyenlere Ziraat bankası itibar üzerine ikrazatta bulunamaz.

BEŞİNCİ MADDE — Bu birlikler başlıca itibar takdiri, kredi küşadı ve mevaddı iptidaiye ve alât ve edevat veya ziraatte istihlâk edilecek eşya tedarik ve iştirası veşürekânın sair ihtiyacat ve menafii müşterekesinin teshil ve temini, mahsulât ve mamulâtı ziraiyenin muhafaza ve füruhtu gibi hususatla iştigal eder.

ALTINCI MADDE — Ziraat bankası itibarı zirai birliklerine âzasının dördüncü maddede mezkûr defterde muayyen itibarı ziraisi nisbetinde aynen veya nakden ikarazatta bulunur. Birlikler bu ikrazatı aynı nisbette âzasına tevzi eder. Birlikler evvelâ âzası zimmetindeki matlubatını Ziraat bankası matlubatının tahsili hususundaki ahkâma tevfikan tahsil ve istîfa eder. Saniyen gayri kabili tahsil zimmeti birlik heyeti umumiyesince âzanın itibarı nisbetinde tevzian temin edilir. Birlikler bankaya karşı taahhüdatını ifa etmezse banka birlik meclisi idaresine veya âzanın heyeti umumiyesine yahut bir kaçına müracaatla istîfayi matlup eder.

YEDİNCİ MADDE — Bir mıntakanın itibarı zirai birlikleri aralarında rabıta ve münasebet vücude getirerek makasıt ve menafii müşterekelerini müçtemian istihsal ve temin etmek üzere bu kanun ahkâmına tevfikan ittihaz edebilir.

SEKİZİNCİ MADDE — İtibarı zirai birliklerinin her türlü muamelâtı ve kuyut ve hesabatı Ziraat bankasının daimî teftiş ve murakabesi tahtındadır.

DOKUZUNCU MADDE — İtibarı zirai birliklerinin kuyut ve vesaik ve mua-

melâtı Ziraat bankasının mafu olduğu harç ve rüsum ve tekâliften ve alım ve satımları dahi temettü vergisinden mafudur.

ONUNCU MADDE — Öşrü piyasa mahallerinde veya gümrüklerde istîfa edilmekte olan üzüm, incir, fındık gibi mahsulât müstahsıllarının birinci ve yedinci maddeler mucibince teşkil edecekleri itıbar birlikleri ittihatlarına Ziraat bankasınca ayrıca kredi küşat edilecektir.

İşbu krediye mahsulâtı mezkûrenin öşrüne ait masarifi nakliye karşılık tutularak her sene Hazinece bittevkif (ashabı namına) Ziraat bankasına teslim olunacaktır.

ON BİRİNCİ MADDE — Âzasının mahsulâtını işlemek veya muhafaza etmek gibi hususat için birliklerin iştira ve teferru ve inşa edecekleri emvali gayrimenkule tekâlifi Devletten mafudur.

ON İKİNCİ MADDE — İşbu kanunun icrayi ahkâmına Maliye ve Dahiliye ve Adliye ve Ziraat vekilleri memurdur.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu kanun tarihi neşrinden muteberdir.

17 ramazan 1342 ve 21 nisan 1340

Meclis Heyeti Umumiyesınce kabulü	:	*Kırk üçüncü içtimaın ikinci celsesinde*
Cumhuriyet riyasetine tebliği	:	*21 IV. 1340 tarih ve 1/430 No. lu tezkere ile*
Berayi neşir ve ilân kanunun Başvekâlete tebliğ edildiğini müş'ir Cumhuriyet Riyasetinden mevrut tezkerenin tarih ve numarası	:	*23. IV. 1340 ve 6/469*
Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayıfa numaraları	:	*Cilt 8 Sayıfa 1119:1137*